

УДК 378

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

*Розумовська Ю. О., ад'юнкт
12ylia88@gmail.com*

Національний університет оборони України

В умовах повномасштабної російсько-української війни, що триває, підвищується увага до трансформації військової освіти, оскільки сьогодні професія військового потребує значно більшої кількості компетентностей, ніж раніше. Ця війна відзначається використанням з обох боків у великій кількості сучасних інформаційних технологій. Разом із тим, ворог застосовує інформаційні психологічні операції для розхитування політичної та економічної ситуації всередині нашої країни. Саме через це Україні потрібно мати військовослужбовців, що будуть готові до роботи не тільки з новітніми зразками озброєння, але і до роботи з інформацією, до критичного ставлення до неї.

Головним завданням, яке потребує невідкладного вирішення, нині є створення якісно нової системи військово-професійної підготовки офіцерів всіх ланок управління, яка включає потребу у специфічних знаннях, вміннях та навичках та відповідає військовій спеціальності [1, стор. 92]. У зв'язку із цим, сучасна трансформація системи військової освіти характеризується впровадженням в освітній процес інноваційних інформаційних технологій для розвитку у офіцерів Збройних сил (далі – ЗС) України інформаційно-комунікаційної компетентності (далі – ІКК).

Поняття «компетентність» в науковому дискурсі з'являється наприкінці ХХ століття та пов'язане з ім'ям Дж. Равена, який у своїй науковій роботі «Компетентність в сучасному суспільстві» розкриває його суть. Автор відзначає, що це специфічна здатність фахівця, які необхідні йому для якісного виконання завдань в певній предметній царині діяльності, наявність у нього специфічних знань, вмінь та навичок, що включає певний спосіб мислення, мотивацію та несення відповідальності за свої вчинки. Більшість західних

країн застосовують компетентнісний підхід у навчанні, що актуалізує його використання і в освітніх закладах нашої країни, оскільки Україна прагне до європейської інтеграції [3, стор. 23]. В нашій країні наразі триває адаптація українського законодавства до європейського, і система освіти в цілому не є винятком в цьому процесу, та військової освіти зокрема.

У 2018 році Рада Європи ухвалила рекомендації, в яких зазначено перелік компетентностей, якими має володіти будь-який член сучасного європейського суспільства. Однією з них є компетентність, що передбачає здатність до відповідального використання сучасних технологій, вимагає медіаграмотності, комунікації, критичного ставлення до інформації та вміння з нею працювати, тобто – ІКК [4].

Під поняттям «інформаційно-комунікаційна компетентність» ми розуміємо «професійно важливе психічне утворення офіцерів, що їм забезпечує системне та контекстне застосування ІКТ у військово-професійній діяльності шляхом пошуку, аналізу, оброблення, передачі, обміну та зберігання інформації в процесі реалізації посадових компетенцій як суб'єкта військового управління» [2, стор. 157].

Сьогодні українськими науковцями досліджуються проблеми розвитку ІКК військових фахівців, також вони займаються пошуком рішення щодо ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) в процесі отримання ними освіти. Помітним також є перехід до обладнання аудиторій сучасними комп'ютерами, ноутбуками, планшетами, інтерактивними дошками тощо. Впровадження в освітній процес сучасних ІКТ офіцерів ЗС України спряє формуванню та розвитку військовослужбовця з новим типом мислення, що відповідає вимогам та викликам сучасного інформаційного суспільства; покращує якість підготовки, що в свою чергу підвищує військово-професійну компетентність. Адже ведення бойових дій характеризується сьогодні мінімізацією часу для прийняття рішень, а застосування ІКТ може пришвидшити цей процес.

Таким чином, впровадження у військовий освітній процес сучасних ІКТ підвищує військово-професійну компетентність офіцера ЗС України, важливою складовою якої ІКК, що дозволяє швидше приймати рішення як на полі бою, так і в тилу;

покращувати рівень військових операцій; протистояти ворожим операціям в інформаційному просторі.

Література:

1. Розумовська Ю. О. Інформаційно-комунікаційна компетентність офіцерів тактичної ланки управління та необхідність її розвитку у системі підвищення кваліфікації. Пріоритетні наукові розробки у сфері педагогіки та психології: зб. матеріалів міжнар. наук. конф. 2023. С. 92-95.
2. Розумовська Ю. О., Лиман Р. М. Лідерська та інформаційно-комунікаційна компетентність як провідні компоненти військово-професійної підготовки сучасного офіцера. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2023. № 4 (96). С. 144–161.
3. Равен Дж. Компетентність у сучасному суспільстві: прояв, розвиток і реалізація. Київ, 1984. 284 с.
4. Commission Staff Working Document Accompanying the Document Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for LifeLong Learning SWD/2018/014 final – 2018/08 (NLE). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2018:0014:FIN>.